

Knud Erik Hansen (SF):

For mange år siden sendte den australske regering nogle embedsmænd ud i junglen til nogle af de oprindelige befolkningsgrupper. Embedsmændene havde fået besked om, at de ikke skulle gribe ind i deres levevis, og at de skulle gå forsigtigt frem, hvis de ville foreslå nogle ændringer.

Embedsmændene bemærkede hurtigt, at man kun havde nogle ganske få økser i disse samfund, og det var endda stenøkser, og da man i forvejen havde økser, ja, så tænkte man, at så kunne der da ikke ske noget ved at give dem nogle flere økser, og specielt hvis man så gav dem nogle jernøkser, så kunne de klare sig bedre. Det mente man var et lille indgreb.

De fik så jernøkserne, og da embedsmændene kom tilbage nogle år efter, fandt de ud af, at det skulle de nok ikke have givet dem. De små samfund var faktisk ved at gå i opløsning. Økserne havde nemlig ganske markant ændret deres indbyrdes relationer og også de magtforhold, der var imellem dem. De havde faktisk ikke evnet at bygge en ny struktur op.

Nu tror jeg ikke, at vores samfund går i opløsning på samme måde, men nogle gange kan man godt føle, at det, vi er udsat for med IT-udviklingen, er det samme. Vi udsættes for en teknisk udvikling, og med alle dens afskygninger udsættes vi for noget, der ikke kun er teknik. Teknikken giver os nye rammer for vores dagligdag og for vores samfunds måde at fungere på, den laver ganske voldsomme indgreb i vores gængse måde at fungere på, og det kan for os at se gå flere veje. Teknikken er jo nu engang neutral, så i sidste ende er det jo et spørgsmål om valg og hvilken samfundsstruktur, man bygger op for at klare teknikken og bruge teknikken.

Noget af det, vi ser, at IT-teknologien gør nu, er at styrke nogle magtkoncentrationer. Hvis vi tager mediaområdet, ja, så er der nogle magtkoncentrationer på vej globalt, som kan medføre, at vi faktisk markant får en indsnævring af de typer informationer, vi kan få i samfundet. Vi har også de sidste 10 år set en koncentration af magt over produktionen af programmel til ét og kun ét firma, og det er en koncentration, der er vokset med en hast, der aldrig er set før. Det er noget af det, som IT også rummer som en mulighed.

Men IT rummer også andre udviklingsmuligheder. Den har en kvalitet ved, at den gør det ualmindelig let for alle almindelige borgere at

hente informationer og kommunikere, også hente usorterede informationer og også selv at sende informationer ud. Ja, den rummer også muligheder for, at man kan producere programmel på en helt anden måde, så den faktisk ligger i hænderne på mange tusind mennesker.

I SF foretrækker vi selvfølgelig det sidste, og vi ser gerne, at vi ved en offentlig indsats kan gå ind og fremme det, at den enkelte aktivt kan bruge IT, og også at vi kan påvirke produktionsstrukturen, så vi kan få de ting, vi gerne vil have.

Vi behøver ikke et samfund, som skal finde sig i et de facto-monopol på produktion af programmel. For os at se koster det mange penge – monopolprodukter plejer jo ikke at være billige – og det gør os som samfund ganske afhængige af nogle ganske enkelte beslutningstagere, og sidst, men ikke mindst er det langtfra givet, at vi får den bedste kvalitet; det er også typisk for monopoler, at de ikke garanterer for kvaliteten.

Det er baggrunden for, at vi i dag til Folketinget har indleveret forslag om at støtte udbredelsen af open source-programmel. For os at se giver det os mulighed for, at mange flere kan og vil deltage i produktionen af programmel og dermed også lade langt flere, både virksomheder og de enkelte borgere, få indflydelse på, hvad der skal produceres. Det vil også give mulighed for reel konkurrence, det vil også give givet mindske udgifterne til programmel, og sidst, men ikke mindst vil det sandsynligvis også give en bedre stabilitet og mere fleksible programmer.

Når vi ønsker det, så ønsker vi ikke, at vi skal gøre det med stive direktiver og påbud om, at nu må man i den offentlige sektor kun bruge visse former for programmel. Det mener vi ikke er måden at arbejde på. Vi tror sådan set også snarere tværtimod, at man skal åbne op og skubbe til udviklingen, således at de mange kræfter, der i IT-verdenen, får bedre rammer at fungere under til fremme af open source.

Men det kræver to ting: Det kræver, at vi som offentlig sektor går ind og siger, at det er vigtigt, vi arbejder med åbne standarder, og at ingen kan tage patent på programmel. Hvis det sidste bliver tilfældet, ja, så tror vi, at udviklingen i høj grad vil blive sat i stå.

Vi skal også give gode rammer for, at den enkelte selv aktivt kan bruge IT-mediet, lave hjemmesider, bruge det til kommunikation og finde og sortere i et næsten uendeligt hav af informationer. Det kræver, at vi satser meget på